

Met onze Q-highschool raken we de nieuwsgierigheid van onze leerlingen

Bij de Q-highschool van Quadraam krijgen leerlingen de vrijheid om zelf te kiezen wat en hoe ze leren. Dit innovatieve onderwijsmodel, dat traditionele en experimentele leervormen bundelt, motiveert leerlingen om met een frisse blik naar de wereld te kijken. De unieke benadering, gratis toegankelijk en inclusief, daagt leerlingen uit om hun eigen leerroutes te verkennen, van Parcoursen tot Avonturen en Trajecten.

Lees hoe de collega's van de Q-highschool dit aanpakken. We interviewden Ilse Blokland (onderwijsontwikkelaar bij de Q-highschool).

Dit is wat we willen

Met de Q-highschool bieden we andere manieren van onderwijs binnen of naast het reguliere programma, voor alle niveaus. De kern van onze aanpak is dat leerlingen zelf bepalen wat ze willen leren. We zien dat dat enorm motiveert om te willen leren en dat leerlingen met een andere blik naar de wereld, naar zichzelf en naar anderen leren kijken. Omdat ons onderwijs gratis is, biedt het ook nog eens waardevolle kansen voor kansarme kinderen. We raken met onze aanpak de nieuwsgierigheid van kinderen. Het grootste compliment is misschien wel dat leerlingen regelmatig tegen ons zeggen "dit is het leukste wat ik heb meegemaakt."

Zo doen we dat

We werken op drie manieren: met Parcoursen, Avonturen en Trajecten. Bij Parcoursen kiezen leerlingen zelf welke vakken ze willen volgen, of het nou filosofie, informatica of Spaans is. Vakken waarvoor in het reguliere onderwijs niet altijd ruimte is. Vooral havo -en vwo-leerlingen doen hieraan mee. Met ons brede aanbod verleiden we de leerlingen in feite om meer en andere vakken te kiezen dan ze normaal doen. Ook het onderwerp of de vorm van het eindproduct kiezen ze zelf.

Onze Parcoursen bieden we modulair aan, waardoor leerlingen hun eigen Parcours kunnen uitstippelen en eigen tempo bepalen. We zijn gaan experimenteren met verschillende module vormen. Zo zijn er nu ook dag-, zelfstudie- en combinatiemodules. Zo duurt een dag-module een hele dag van 9 tot 5 in plaats van zeven aparte bijeenkomsten. Bij een zelfstudiemodule krijgen leerlingen een instructie en daarna gaan ze zelf aan de slag. Op bepaalde momenten kunnen ze terecht bij de docent voor vragen. Een combinatiemodule is een module voor 2 verschillende vakken, bijvoorbeeld voor Filosofie en Informatica of Informatica en Wiskunde D. Hiermee doen we een beroep op hun intrinsieke motivatie om te leren.

Bij Avonturen staat de leervraag van de leerlingen centraal. Zij hebben zelf de regie en worden begeleid door 'wegwijzers'; docenten of begeleiders die hen de weg wijzen, maar wel de verantwoordelijkheid en het eigenaarschap bij de leerlingen laten. De wegwijzers kijken samen met de leerlingen welke mensen, organisaties of locaties we kunnen inzetten, zodat de leerlingen zo goed mogelijk aan de slag kunnen met hun leervraag. Wat ons betreft is niets te gek en we merken dat de meeste bedrijven of organisaties graag meedoen. Een mooi voorbeeld is de leervraag: hoe red ik iemands leven, bijvoorbeeld als je in een auto zit die in het water belandt. De leerlingen gingen daarvoor naar een zwembad in Nijmegen waar je kunt oefenen met zo'n situatie. Dat dit alleen op een dinsdagavond kon, bleek geen probleem; alle leerlingen deden mee en de leerervaring was een succes!

Bij onze Trajecten gaat het vooral om de sociale en emotionele ontwikkeling van een leerling. De Trajecten zijn ontstaan tijdens Coronatijd. We zagen dat leerlingen hun sociale leven kwijtraakten en de impact die het op hen had. Los van corona zijn er leerlingen die hulp nodig hebben. Daarom hebben we op dit moment twee Trajecten: Boost Yourself en Dare2Dream. Boost Yourself is bedoeld voor leerlingen van alle niveaus en de hulpvraag varieert van hulp bij het organiseren van huiswerk tot leerlingen die gepest worden en een steun in de rug nodig hebben. We organiseren allerlei leuke activiteiten, van samen koken tot boksen of zingen bij het kampvuur, waar ze aan mee kunnen doen en tegelijk bij begeleiders terecht kunnen met hun vraag. Bij Dare2Dream helpen we vooral vmbo-leerlingen om duidelijk te krijgen wat hun toekomstdroom is, wat ze later willen doen. We doen dat door de leerlingen uit te dagen met verschillende oefeningen en opdrachten, variërend van cognitieve gedragsoefeningen en drama-oefeningen tot psychomotorische opdrachten als boksen en het uitnodigen van inspiratoren. De leerlingen doorlopen daarbij drie fases, waarbij ze eerst op zoek gaan naar hun droom en die goed in beeld brengen. Daarna bekijken ze wat hun belemmeringen zijn en tot slot maken ze een praktisch plan van aanpak.

Dit is onze ervaring

We zijn best trots op het aanbod dat we hebben. Daarbij zoeken we regelmatig de grenzen op van wat kan, zodat ons leer/lesaanbod past binnen de richtlijnen van het PTA (*). Ook onze leerlingen spelen daar soms een rol in. Een mooi voorbeeld hiervan is een groep leerlingen met de leervraag: hoe maken we de module Informatica meer uitdagend en actueel, passend binnen het PTA. Het is ze gelukt; door creatief om te gaan met de spelregels is het vak informatica een stuk spannender en interessanter geworden. We horen van leerlingen dat ze positief zijn en we zien het terug in de jaarlijkse groei van het aantal aanmeldingen voor het vak.

We zien soms verschuivingen in de animo voor ons aanbod. Zo zien we bij Boost Yourself een lichte terugloop. Op zich niet zo gek, want corona was een probleem dat iedereen voelde. Terwijl het nu meer gaat om individuele problemen en dan kan het best eng zijn om hulp te vragen. We bekijken daarom opnieuw hoe we op een pakkende manier de juiste snaar kunnen raken bij de leerlingen, zodat de drempel om hulp te vragen zo laag mogelijk is. Al met al zijn we gespitst op dit soort veranderingen en we anticiperen hier zo goed mogelijk op. Zo blijven we ook in ontwikkeling.

We zijn nu vijf jaar aan de slag en draaien goed. Niet voor niets worden we regelmatig benaderd door met name scholen uit de Randstad die bij ons de kunst komen afkijken. We merken dat we met onze vooruitziende blik vooruitlopen op landelijke ontwikkelingen; blijkbaar appelleren we aan een behoefte die breed leeft. Bovendien blijkt onze manier van werken interessant voor de aanpak van het lerarentekort en voor leraren die behoefte hebben aan meer eigen invulling van hun vak.

We willen nog meer leerlingen mee laten doen en een nog breder aanbod te bieden. Onze droom is dat leerlingen uiteindelijk zelf hun onderwijsmenu samenstellen uit het brede aanbod van de Quadraamscholen.

Dit verhaal is onderdeel van de 'best practices' van de Quadraam-scholen. Deze zijn ook te vinden in het bestuursverslag 2023.